

Harangszó

A KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYÜLEKEZETI LAPJA • 2009. JÚLIUS XX. ÉVFOLYAM 14. SZÁM

Reformátusok az angyalok városában

Ünnepi istentisztelet a San Fernando Völgyi magyar református gyülekezetben. A nagyobb ünnepeken kicsinek bizonyul a 200 fős templom

Megállva a Csendes-óceán partján, kémlelve a távoli végtelent, úgy érzi az ember magát, mintha a világ végén állna. Lábat a lágy hullámok mind mélyebbre ágyazzák a puha homokba, s miközben az ismert világ legnyugatibb partszakaszán szeme a messzeségbe réved, amerre tekint, az már Kelet. Itt, majd tízezer kilométerre a Kárpát-medencétől is élnek magyarok. Méghozzá nem is kevesen.

Egyes nem hivatalos források szerint Los Angeles magyarsága a 120-160 ezer főt is elérheti. Természetesen ebbe beletartoznak azok a magyar származású, és eredetüket vállaló személyek, családok is, akik lehet, hogy már generációk óta nem beszélik nyelvünket.

Los Angeles az Egyesült Államok második legnagyobb városa, közel akkora területen fekszik, mint Erdély kétharmada. Autópályák sokasága szeli át, kisebb-nagyobb repülőterekre sűrűbben érkeznek a gépek, mint Nagyvárad villamosmegállóiba a villamosok.

Hollywood és a Rodeo Drive árnyékában azonban nemcsak a sztárok, hanem 15 milliónyi rendes ember is él, akik keményen dolgoznak a mindennapi megélhetéséért, küzdenek a fennmaradásért. Magyar testvéreink nagy része is ebbe a csoportba tartozik.

E hatalmas metropolisz magyar keresztyénisége négy református, egy római katolikus, egy baptista, egy adventista és két pün-

kösi-karizmatikus gyülekezetbe tömörül. E gyülekezetek között egyetértés és békesség uralkodik. Rendszeres gyülekezeti alkalmakat szervezünk, évente akár több alkalommal is, melyeken e közösségek többnyire képviseltetik magukat. Mindez oly természetes ilyen távol az otthontól. Még emlékszem arra, amikor otthon, mint falusi lelkész, aggódva tekintettem a baptista, vagy pünkösdista lelkész missziójára, félve attól, hogy elrabolják a híveket. Itt megtanultam – ilyet csak akkor lehet egy gyülekezettel tenni, ha a saját missziója nem elég erős és életképes.

Jelenlegi gyülekezetem a San Fernando Völgyi Magyar Református Egyház 1958-ban jött létre. A vérbefojtott magyar forradalom után sokan választották új hazának az Államok nyugati partját. Mindenféle ember érkezett akkor – neves irodalmárok, művészek, tudósok és más alkotó emberek –, akik itt is meg kívánták teremteni az otthon hangulatát, érzését. Többnyire ők, s a már itt élő-szolgáló, a kialakult helyzetet felismerő lelkészek álltak a gyülekezetformáló szolgálat élére. Így pár év leforgása alatt jött létre három is a jelenleg meglévő négy magyar református gyülekezet közül.

Tagságunk nem éri el a 80 főt. Az istentiszteleti látogatottság éves átlaga 55 fő. Nagy ünnepeken viszont templomunk a maga 200 férőhelyével kicsinek bizonyul, hiszen az elő-

HETEDIK KÜRTSZÓ

Időszerű-e Kálvin tanítása?

A KÉRDÉSRE igennel válaszolok. Kálvin tanítása időszerű, mert: hangsúlyozza Isten dicsőségét. Isten vágyódik arra, hogy meghítt kapcsolatot ápoljon velünk. Ő szeretne örömről lenni azáltal, hogy alkalmazkodik kedvünkért teremtményi létfeltételeinkhez, annak érdekében, hogy őt megismerjük. Például a jászolból-cső nyers valóságában, a krisztusi kereszthalál szembetűnő kegyetlenségében és a Biblia szavainak őszinteségében, ő találkozik velünk és igényt formál életünkre. „Mi következik hát ebből? Az, hogy az ember kétségen kívül semmivé zsugorodott össze,... De hogy lehet teljesen semmi az, akit Isten nagygyá tesz, akinek Isten az ő szívet adja? Térjünk magunkhoz... Habár szívünkben semmik vagyunk is, tán Isten szívében rejtőzhetik valami felőlünk... Őh könyörületeségnek atyja... mi módon adod nekünk a te szívedet?”

HANGSÚLYOZZA, hogy Jézus életünk és gondolkodásunk első helyén legyen. „Mihelyt a legcsekélyebb mértékben is elhajlunk tőle, fokról-fokra elenyészik az üdvösség... minden izetien és minden sületlenség, ha nem hangzik benne Jézus neve.” Az egyház élete Jézusnak, a Szentlélek Isten ereje általi jelenlétén múlik. Így válhat az egyház a „Krisztus szeretők” közösségévé. Ezért, az egyház nem bízhatja magát csupán a szokásaira vagy intézményeinek a szilárdságára. HANGSÚLYOZZA a Szentlélek Isten munkáját. A Szentlélek Isten az, aki minden letezőt fenntart. Ő az aki egyesít Krisztussal, meghíhet Isten Igéjének megértésére, megvilágosít és megszentel hitünkben és összegyűjti a Krisztus szeretőket az egyház közösségébe.

HANGSÚLYOZZA a Biblia fontosságát. Kálvin ügyelt arra, hogy az Ő- és Újszövetség egységét és fontosságát megőrizzük, ne veszítsük szem elől Jézust, mint a Biblia bizonyágtételének középpontját és törekedjünk a Biblia megértésére, hogy az a maga hatalmával és frissességével szólhasson minden nemzedékhez.

HANGSÚLYOZZA a szenvedés elleni küzdelem fontosságát. Jézus a bűnnel együtt magára vette a kereszten a szenvedést. Amikor az isteni szeretet győzött a bűn felett, győzött a szenvedés felett is. A földi élet azonban még nem a győzelem ideje, hanem a szenvedés elleni küzdelemé. A bűn elleni harcunk a szenvedés elleni harc is. A keresztyén győzelmére tekintve vállalhatjuk is ezt a harcot minden emberi szenvedés ellen abban a reménységben, sőt bizonyosságban, hogy az nem lesz hiábavaló. Isten az ember oldalán áll!

HANGSÚLYOZZA az öröm fontosságát. „A mi Urunk azt akarja, hogy mi minden tekintetben örüljünk.” Kálvin csak azt az élvezetet tartja kivetni valónak, „amely nincs egybekötve Isten félelmével.” De ezzel az egy tanáccsal helyeslél minden olyan dolgot, „ami alkalmas arra, hogy fölüldítse és gyönyörködtesse az embert.”

JAKABFFY ZSOLT ATTILA

FÖLTYATÁSA AZ 5. OLDALON

DR. ZABÁN BALINT KÁROLY

„Lőn pedig, mikor menének, valaki monda neki az úton: Követlek téged Uram, valahová mégy! És monda neki Jézus: A rókáknak barlangjuk van, és az égi madaraknak fészkeik; de az ember Fiának nincs fészke, és az ember Fiának nincs barlangja. Monda pedig másnak: Követlek téged Uram; de előbb elmenjek és eltemessem az én atyámat. Monda pedig neki Jézus: Haad temessék el a halottak az ő halottaikat: te pedig elmentvén hirdesd az Isten országát. Monda pedig más is: Követlek téged Uram; de előbb enged meg nekem, hogy búcsút vegyek azoktól, akik az én házámban vannak. Monda neki Jézus: Valaki az eke szarvára veti kezét, és hátra tekint, nem alkalmas az Isten országára.” Lk 9,57-62

A kirakatokban gyakran látjuk a felírást: Akció! 20-30-50 százalékos árengedmény! Így akarnak a kereskedők megszabadulni a régi vagy bővli árukészletüktől. Az akció okán becsalogatott vásárló azonnal vagy később csalódik a leértékelt árban, rádöbben arra, hogy nem érdemes az akciókkal törődni, annak figyelembevételével vásárolni. Jézus ebben az igeszakaszban is arra figyelmeztet, hogy tanítványai nem lehetnek akciós, 20-50 százalékosan leértékelt tanítványok, mert így csökkent értékűekként

A LÉLEK CSENDJE

A Krisztussal megélt közösség

csalódást okoznak, alkalmatlanok Isten országa építésére.

Tanítványnak lenni azt jelenti, hogy 100 százalékosan követem Jézust. Az első helyen Ő van, s csak utána minden és mindenki más. Jézus nyíltan megmondja, hogy neki nincs földi állandó lakhelye, nincs otthona, mégis otthon van Istenben. Jézus független az evilágítól, s azt akarja, hogy tanítványai is gondolkodásmódjukban, értékrendjükben függetlenítsék magukat az evilági értékrendtől, gondolkodástól. Jézustól elszakíthat minket nemcsak a bűn, hanem az is, hogy jobban ragaszkodunk otthonunkhoz, családukhhoz, lakásunkhoz, mint Istenhez, mint az ige szerinti életvitelhez. Nem attól válunk csökkent értékű tanítványokká, hogy lakást építünk, szépítünk, otthonossá tesszük azt családunk számára, hanem attól, hogy eközben az Istennel való kapcsolat, Jézus követése háttérbe szorul, kimarad a gyereknevelésből, a családi fészekből az Isten imádása, tisztelete, a Krisztushordozás. Hajlékunk, családuknak nem válhat akadállyá keresztyénségünk megélésében, sőt a tanítványi élet gyakorlóterévé kell váljon.

100 százalékosan Jézust nem lehet követni úgy, hogy elhatározás és döntések közben valaki megintog. Jézus nem a gyermeki kegyeletet vonja meg a második tanítványnál, hanem attól félti, hogy az apa halála után a család lebeszéli arról, hogy őt teljességgel kövesse, s a vagyont, az örökséget miatt is otthon fog maradni. Nem mindegy, hogy akarom vagy csak „szeretném Krisztust követni”, a 100 százalékos tanítvány nem megingatható, nem csak „szeretném tanítvány”, hanem meg is éli hitét, Krisztussal való közösségét.

Jézus szerint a teljes értékű tanítvány, miután elhatározta, hogy egyedül Jézushoz tartozik, előre néz, egyedül Krisztusra tekint, célratörő, csak az örök élet céljába fut. Megosztott szívvel nem lehetünk igazi keresztyének, miközben Jézusra tekintünk, nem lehet pislogni az evilágira is, ha Istent szolgáljuk, akkor osztatlanul, né fél szívvel, ne szezonális akciókban, ne árengedményesen szolgáljuk őt. Egyedül Jézus uralkodjon rajtunk, minden másban mi uralkodjunk, Isten akarata szerint.

BALÁZSNÉ KISS CSILLA

HISZEM ÉS VALLOM

Mikor jön vissza Jézus?

Számok világában élünk. Leltári-, személyi azonosító-, bankszámla-, közlekedési járatszám stb. Mindent ezekhez kötünk, ezektől várunk biztonságot. A bibliatudományban is sok szám van, sokat olvasni a vele kapcsolatos régészeti leletszámokról, követők számáról.

A középkortól pedig egyre többet arról is, hogy mikor jelenik meg Ő újból a Földön. E. Swedenborg svéd tudós, filozófus 1745-re gondolt, George Rapp német piéta pedig 1829. szeptember 15-re. William Miller prédikátor a második eljövételt 1844. október 22-re jósolta. Ezt a dátumot többször kiigazította.

Miután a várakozások teljesítetlenek maradtak bekövetkezett a nagy kiábrándulásnak nevezett vallási korszak Amerikában. Kicsit később Charles Taze Russell 1874-re jövendölte meg ugyanezt. A Jehova Tanúi újabb és újabb dátumokkal álltak elő. A legújabb elmélet szerint, amit Jack Van Impe, amerikai tévépredikátor hirdetett, Jézus 2012-ben fog megjelenni.

Pedig a Máté 24,36 egyértelműen fogalmaz: „Arról a napról és óráról pedig senki sem tud, az ég angyalai sem, hanem csak az én Atyám egyedül.” Hogyha senki nem tud róla, még az angyalok sem, akkor nem tudhatják a jehovisták, sem más szektások, sem a nostradamusok. Mindenki számára váratlan lesz ez a megjelenés.

Miféle vizsgálatunk van abban, hogy Krisztus visszajön ítélni eleveket és holta-

kat? (*Heidelbergi Káté 52. kérdése*) Az, hogy minden háborúságomban és üldöztetésemben fölemelt fővel várom őt az égből ítélő bírámul, aki előbb érettem Isten ítélőszéke elé állott és rólam minden kárhözhatást elvett, hogy ő mind a maga ellenségeit, mind az enyémet örök kárhözatra veti; engem pedig minden választottaival együtt a mennyi örömben és dicsőségben önmagához átalvisz.

Amikor a tanítványok feltették Jézusnak azt a kérdésüket, hogy „mi lesz a jele a te eljövetelednek?” (Mt 24,3), nem azt felelte, hogy a kérdést lehetetlen megválaszolni. Jelekről beszélt, amelyek láthatóak lesznek a világban eljövetelet megelőzően. Jézus ezekről nem beszélt volna, hacsak nem állt volna szándékában az a nemzedék, amelyik közvetlenül az ő eljövetele előtt fog létezni, képezzé tenni annak a felismerésére, hogy ők valóban az „utolsó napokban” élnek. Ezek csak jelzik azt, hogy közeledik, de nem mondják meg pontosan, hogy mikor. Ilyen jel az, hogy jönnek a hamis proféták, és azt mondják, hogy ők a Krisztus, vagy hogy már visszajött a Krisztus. Ilyen volt a jehovisták tanítása is, akik azt mondták, hogy Jézus Krisztus visszajött az első világ-

háború előtt, de nem látja mindenki, csak ők tudják. Ilyen jel az is, hogy hallanunk kell háborúkról, nemzetek támadásairól, országok konfliktusairól, éhségről, dőghalálról, földindulásokról és -rengésekről, keresztyénüldözésekről. Sokan elárulják egymást, gyűlölködnek, gonoszság uralkodik, szeretetelenség tombol. Ezek mind általános jelek. A világban ezelőtt is meg lehetett ezeket tapasztalni, csak most a média révén többet látunk és hallunk belőlük. Ami viszont a legfontosabb, hogy Isten országának evangéliuma hirdettetik majd az egész világban, bizonyosággal minden népnek!

A lényeg: mindig készen kell lennünk a visszajövetelre. Lehet, hogy visszajön már a mi életünkben, ám lehet, hogy mi megünk hozzá hamarabb. A vele való találkozást elkerülni semmiképpen nem tudjuk. Ezért kell minden háborúságomban és üldöztetésben fölemelt fővel várnom Őt az égből ítélő bírámul. Ez sokakban rettegést vált ki, hisz az ítélet félelme elkerülhetetlen. Pedig Jézus leveszi rólunk az örök kárhözhatást. Ez nem azt jelenti, hogy fejetlenül követünk el bármit, de azt igen, hogy aggodalmunk csökkenhet, boldogságunk növekedhet, hisz Ő magához átvisz! Mikor? Nem fontos, Ő már ezt eldöntötte, tesz is ezért.

Még számít a visszajövetel időpontja? Nem! Mert a lényeg nem abban áll, hanem, hogy akarata szerint engem minden választottaival együtt a mennyi örömben és dicsőségben önmagához átalvisz!

ORBÁN LEVENTE

– 19 év után – (nyilatkozat)

2007. december 7-i rendkívüli ülésén a **Királyhágómelléki Református Egyházkerület Közgyűlése** határozatban mondta ki és hagyta jóvá, hogy „európai parlamenti szolgálatom idejére a püspöki tisztség viselését, valamint püspöki jog- és hatásköröm gyakorlását... Csűrű István püspökhelyettesre ruházom át”.

A 2007–2009 közötti időszakra terjedő európai parlamenti csonka ciklus lejártával ez a szabályozás elvesztette érvényét.

A következő, teljes EP-ciklusra való megválasztásom nyomán kialakult új helyzet rendezése ügyében szintén az Egyházkerületi Közgyűlés volt hivatott dönteni. 2009. június 19-i rendes ülésén Egyházkerületünk legmagasabb szintű testülete jóváhagyólag tudomásul vette a püspöki tisztségről való **lemondásomat**, és Egyházunk Kánonjának előírásai értelmében – a folyamatban lévő egyházkerületi ciklus (2005–2010) hátralévő időszakára terjedően (2009–2010) – **időszaki választást** rendelt el.

A választás kiírásáról és lebonyolításáról 2009. július 17-i, rendkívüli kihelyezett ülésén,

Érmihályfalván – szintén – az Egyházkerületi Közgyűlés fog intézkedni.

Lemondásom a Közgyűlés időpontjában fog hatályba lépni. Ezen időpontig a 2007. december 7-i átmeneti szabályozás marad érvényben.

Lemondásom legfőbb **indoka**: az új EP-mandátumom megszerzése nyomán kialakult **új helyzet**. Másfél évvel ezelőtt, a csonka ciklusra való tekintettel, az Egyházkerület – értelemszerűen – **átmeneti** megoldásban gondolkodott. Minekulháta viszont az **ideiglenes** állapot – újrávalasztatásom által – véglegessé vált, az egyházkerületi ciklus hátralévő részére „címzetes” püspökségemet indokolatlan volna fenntartanom.

Ezzel párhuzamosan **Csűrű István** helyettes püspök tisztségének ideiglenességét sem kívánatos az eredetileg kitűzött időn felül meghosszabbítani. Az egészséges **felelősségmegosztás** elve szintén az új helyzetnek megfelelő törvényes rendezés mellett szól.

Köszönet illesse az egész Egyházkerületet, gyülekezeit, híveit és lelkipásztorait, valamint vezető testületeit, **nem utolsósorban pedig Csűrű**

Az egyházkerület vezetősége a június 19-én tartott közgyűlésen

István szolgatársamat és munkatársaimat az átmeneti időszakban végzett szolgálatukért. Európai képviselőségemet magam is szolgálatnak tekintettem.

Köszönet azért a bizalomért, mely tizenkilenc évvel ezelőtt az Egyházkerület élére állított – utóbb pedig az Európai Parlamentbe juttatott. Anyaszentegyházunk és Nemzetünk értékeit és érdekeit külső formájában megváltozott szolgálatom további idejében is ugyanazzal a hitbeli elkötelezettséggel kívánom képviselni, mint annakelőtte.

Jövendőnkre nézve álljon itt **Salamon** király bölcsességének szava: „Ahol nincs vezetés, elvesz a nép. A megmaradás pedig a sok tanácsos által van” (Péld 11,14).

Nagyvárad, 2009. június 22.

TÓKÉS LÁSZLÓ püspök, EP-képviselő

BALLAGÁS A ZILAHAI REFORMÁTUS KOLLÉGIUMBAN

Búcsú több mint százhusz diáktól

Június 11. jeles napként írta be magát Zilah mindennapjaiba, mivel ezen a napon ballagtak a Zilahi Református Wesselényi kollégium diákjai. Igaz, hogy más iskolák is ekkor tartották ballagási ünnepségüket, de a kollégium eme eseménye, mindenki számára emlékezetes percekot okozhatott.

Merem ezt azért is állítani, mivel a „ballagás” procedúrája is igen figyelemfelkeltően ment végbe. Jelenlegi kollégiumi épületünkben, pontban délelőtt 10 órakor több mint 120 diák lépett ki, követve őket az ünneplő tömeg. Ez a népes sereg vonult végig a város központján énekelve. Minden járókelő nagy örömmel állt félre és engedte útján haladni a Zilah-Belvárosi temploma felé igyekvő „gyülekezetet”. A menet élén **Csomay Árpád**, egyházkerületünk generális direktora, **Bogdán Zsolt**, a Zilahi Egyházmegye esperese, **Szónyi Levente**, a Szilágysomlyói Egyházmegye espereshelyettese, **Kovács Irénke**, a kollégium igazgatója, **Bara Lajos**, a kollégium aligazgatója és alulírott haladtunk, nagy örömmel nézve néha hátra és nyugtázza, hogy még most sem látjuk a sor végét.

Első állomáshelyünk az ősi alma mater (jelenlegi Silvania gimnázium) volt, ahol énekszóval adóztunk volt iskolánk szelleme előtt, arra gondolva, hogy talán egyszer sajátként tekinthetünk erre az épületre. Következő állomáshelyünk a veretes múltú Wesselényi szoborcsoport volt, ahol a Szózat sorai is felidéződtek a jelenlevők hangos és lelkes éneklése által. Tizenegy órára érkezünk meg a Zilah-belvárosi templomba,

A Zilahi Református Wesselényi kollégium (Antal Attila felvétele)

ahol a zsúfolásig megtelt templomban folytattuk ballagási ünnepségünket. Az ígét **Csomay Árpád** hirdette a Péld 4,23 alapján. A szív értékéről és őrzéséről hallhattunk leltisztult gondolatokat. A lelki élet fontossága mellett néhány „képbén” megelevenedett a mai világ földi gazdagságot kívánó irányvonala is, de a figyelmeztetés egyértelműen és érthetően, az Istentől kapott szív megőrzésére intett, minden vele járó keresztyéni érzésével és tudatosságával együtt.

Az igehirdetés után **Bogdán Zsolt** és **Szónyi Levente** intézett néhány őszinte gondolatot az egybegyűltekhez. Zilah esperese nyíltan kijelentette, hogy ezt a felekezeti kollégiumot látja a Szilágység egyik legjobb kollégiumának, és Isten jelenlétét hangsúlyozóttá téve mondta el, hogy a keresztyén légkör milyen pozitívan hat a fejlődésben lévő gyermeki lélekre. **Szónyi Levente** a „só szórására és ízességére” utal-

va mondta el, hogy a végzős diákok szét-szórátva a nagyvilágba „Isten ízét” kell elvigyék mindenhová.

Rozs Rita tanfelügyelő, a Szilágys megyei tanfelügyelőség képviselőjében szólalt fel, őt követte **Csóka Tibor**, a Szilágys Megyei Tanács alelnökének felszólalása, aki a helyi RMDSZ képviselőjeként is köszöntötte a jelenlevőket. **Kovács Irénke** igazgató ünnepi beszédében nagy szeretettel szőlt „gyermekeiről” és néhány olyan szívből jövő tanácsot is adott útravalóul, amelyeket érdemes megjegyezni és véghezvinni.

A felnőttek után jöttek a lassan felnőtté váló diákok ünnepi beszédei, melynek keretén belül a végzősök átadták az iskola szimbolikus kulcsát az elkövetkezendő generációnak. Hűdítő felfrissülés gyanánt időközben meghallgathattuk az iskola kórusának két énekszámát, illetve **Szatmári Renáta** XI. osztályos tanuló szavát.

A díjátadás során az osztályfőnökök átadták diákjaiknak a megérdemelt díjakat. Az elért eredmények hallatán döbbenhetett rá a tisztelt jelenlevő arra, hogy az öt végzős osztály, igenis nagy „dolgot” hajtott végre az eltelt tanulmányi évek során. Nemzeti imánk soraihoz zártuk ünnepi együttlétnket, majd hosszú percekben keresztül zajlott a virágok és a jókívánások átadása.

A templom lassan-lassan kiürült. Majdnem utolsónak maradv a templomban, visszanézve egy kicsit rosszul esett az „üreség”, és itt nemcsak az üresen maradt padokra gondolok, hanem azokra a diákokra is, akik „elhagytak” bennünket, hogy egy újabb úton haladhassanak tovább.

Isten segítse őket!

KÁNYA ZSOLT ATTILA iskolalelkész

AZ ÉPÍTŐ ÉS EGYHÁZSZERVEZŐ PRÉDIKÁTOR (3.)

150 éve született Sulyok István

1921. október 3-án felbontották a presbitériumok által leadott szavazatokat. Az eredmény a következő volt: a püspökre leadott szavazatokból Sulyok István 113, Soltész Elemér 72, Szabolcska Mihály 12 szavazatot kapott. A főgondnoki tisztség szavazásánál 194 érvényes szavazatból 193-at Domahidy Elemér kapott, Tisza Kálmán pedig egyet.

A választás eredményéről Sulyok István 1921. október 6-án értesítette a kultuszminisztériumot. A miniszter Octavian Goga november 1-jén a következő meglepő választ küldte Nagyváradra: „A királyhágómelléki református egyházkerület megalakulását mindaddig nem ismerheti el, míg azt a magyarországi zsinattól külön, Romániába szervezendő zsinat az egyházi törvény I. törvényikkelyének 66. paragrafusa és a 140. paragrafus c. pontja értelmében jóvá nem hagyta.” Molnár János egyháztörténész szerint: „Ezzel kezdődött az a tízenhét évig tartó huzavona, packázás, jogi csűrés-csavarás, melynek kapcsán a bábként kezelt két főtitkár [a püspök és a főgondnok] többször lemondott és újraavaszatott, a kerület nap mint nap a lét és megszűnés pengéjén egyensúlyozott, s mire harca diadalmaskodott, a sikernek már nem volt ideje örülni.”

1923. április 11-én Sulyok István és Domahidy Elemér lemondott, hogy ezzel az áldozatos cselekedetükkel az egyházkerület állami elismertetését elősegítsék. Lemondott Soltész Elemér főjegyző is, akit ekkor Magyarországon táborig püspökké neveztek ki. Május 23-án Csernák Bélát választották meg egyházkerületi főjegyzőnek, aki gyakorlatilag három évig püspök helyettesként intézte az egyházkerület ügyeit.

1925. június 12-én a Királyhágómelléki Református Egyházkerület közgyűlése elhatározta, hogy a püspöki és főgondnoki állás betöltésére választást tartanak, és annak eredményét közlik a kultuszminiszterrel. Az augusztus 30-án megtartott választás eredményét szeptember 18-án tették közzé. A 199 érvényes szavazatból Sulyok István 134-et, Szabolcska Mihály 63-at, Szél György egy szavazatot kapott. 1925. december 1-jén a másodikra is meggyőző szavazattöbbséggel megválasztott Sulyok István püspök és Csernák Béla egyházkerületi főjegyző személyesen adta át Bukarestben a kultuszminiszternek a püspökválasztás jegyzőkönyvének hiteles román fordítását. Azonban a kormány tovább vonakodott elismerni a második is megválasztott püspököt, míg végül a kultuszminisztérium 1926. május 7-i leiratában közölte, hogy egy delegátus előtt Nagyváradon leteheti a hűségesküt, hogy gyakorolhassa püspöki jogkörét, de ez nem jelenti az egyházkerület törvényes megerősítését. 1926. május 16-án az újvárosi templomban Zeno Păclișeanu államtitkár előtt Sulyok István letette a hűségesküt, s ezzel

Sulyok István időskori festménye az egyházkerület igazgatótanácsának gyűléstermében

egy nehéz szakasz lezárult és megkezdődött a szervezés, építkezés az egyházi hitélet és missziós munka fellendítésének korszaka.

Az idős püspök fiatalos erővel és ambícióval, munkabírással végezte számtalan egyházkerületi teendőjét. Járt a gyülekezeteket, szervezett, irányított, küzdött az iskolák megtartásáért, fejlesztéséért, az államsegélyek megszerzéséért. Erőt öntött a csüggedőkbe, meghallgatta és orvosolta a sérelmeket.

1928. október 28-án a nagyváradi református egyház és a Királyhágómelléki Református Egyházkerület megünnepelte Sulyok István püspök 40 éves lelkipásztori jubileumát. Az ünnepségen a helybeli egyházi és világi méltóságok mellett részt vett dr. Makkai Sándor erdélyi püspök és a Tiszántúli egyházkerület képviselőiben Bán István esperes és Vargha Pál főszámvevő.

Az 1929–1933-as gazdasági világválság tovább súlyosbította a református egyház helyzetét. Sulyok István fáradhatatlanul látogatta az egyházmegyéket, igyekezett a legeldugottabb egyházközösségekbe is eljutni, segítséget, bátorítást, tanácsot nyújtani az egyre nehezebbé váló helyzet átvészelésére. Az egyházkerületi közgyűléseken alapos elemzéseket fogalmazott meg a gyülekezetek lelki állapotáról, anyagi helyzetéről, de elsősorban és hangsúlyozottan az egyházi iskolák fenntartását, fejlesztését, az ott folyó nevelő munkának a javítását szorgalmazta.

1935-ben született egy új, többfunkciós református palota megépítését célzó kezdeményezés. Az újvárosi kéttornyú református templom közelében megvásárolták az erre a célra kiszemelt telket, felbontották a rajta lévő épületeket, s pályázatot írtak ki a református középület megtervezésére. Miután a pályázat nyertese Elkán Károly mű-

építész elkészítette a terveket, alig egy év alatt felépült a palota, amely otthona lett a püspöki hivatalnak, a hozzátartozó osztályoknak, ezért nevezték püspöki palotának. Az új épület helyet adott a református közművelődésnek is, mivel nagy díszterme 520 ülőhelyes befogadóképességű volt és nagy színpadát korszerű megvilágítással szerelték fel, így református kultúrotthon is lett. Az épület harmadik, nem elhanyagolható szerepe az iparos tanoncotthon befogadása és működtetése volt.

A palota ünnepélyes megnyitása 1937. február 3-án volt, amikor a díszteremben a Lorántffy Zsuzsanna Jótekonyság Egyesület megtartotta hagyományos, kultúrműsorral egybekötött bálját. Ettől kezdve rendszeresen kedvelt helyszíne volt a különböző kulturális rendezvényeknek, műkedvelő színelőadásoknak, irodalmi estéknek, báloknak, hangversenyeknek, sőt, nem egyszer helyet adott a városi színház előadójának, mikor a nagy színházban a román tagozat lépett fel. A legemlékezetesebbek és legfennköltebb ünnepséget a Református Kultúrpalotában 1938. október 23-án tartották, és ez az intézmény megálmodójának és legfőbb megvalósítójának, Sulyok István püspöknek ötven éves lelkési jubileuma megünneplése volt.

KUPÁN ÁRPÁD

WASS ALBERT

Vizek felett

*Ó Istenem, de könnyű volna
az élet-terhek hordozása,
ha tudnám azt, hogy minden könnyem
Valakinek mosolygása.*

*Ha tudnám azt, hogy minden álmom,
amit az élet szétzilál,
valakinek valóra vál
és lelkem minden barázdája,
amit a sors naphosszat árkol:
neki lenne boldogsága.*

*Ha tudnám, azt, hogy amíg bírom,
minden üttést érette adnak.
Lélekölő fekete éjek
az Ó álmain virrasztgatnak,
minden derékba tört reményem,
örlése száz malomkeréknek:
minden, amit reám mérnek:
simogatás egy Sorstestvérnek.*

*Mint tenger-őr elnézek messze,
csaltnám a vihart magam ellen,
vigyáznék: az Ó vitorlája
mindig fehérén lengedezzen,
s ahova akar, oda menjen.*

*Ó Istenem, de szép is volna:
így örködni valakiért
vizek felett az őrtoronyba.*

NÉPBE-NEMZETBE GONDOLKODÓ LÉLEK- ÉS LÉTPÁSZTOR

Tőkés László-díjat kapott Koncsol László

Idén Koncsol László felvidéki író, költő, műfordító, helytörténész kapta a Tőkés László Alapítvány egyéni díját június 28-án Kisvárdán. Az ünnepi esemény istentisztelettel kezdődött a kisvárdai református templomban, majd Tózsér Árpád író-társ laudálta a díjazottat. A díjátadó ünnepségen részt vett Tőkés László EP-képviselő, a díj névadója. A Tőkés László díjat megkapta többek között Orbán Viktor, Nemeskürty István, Erdélyi Géza, Szabó Magda és Tempfli József.

Koncsol László író, költő, műfordító, zenész, számos tanulmány-, esszé- és verskötet szerzője, sok évig a szlovákiai református egyházközösség gondnoka, a pozsonyi vásártéri kálvinista templom orgonistája, Csallóköz megszállott helytörténésze már hosszú évtizedek óta jön-jön felénk öles, elnyújtott lépteivel a múltunkból, a történelemből, és mindnyájunk számára végtelenül ismerős, mindnyájunknak rokona – mondta laudációjában Tózsér Árpád.

Koncsol László felvidéki író kapta az idei Tőkés László-díjat

Az ünnepi eseményen Lengyel Szabolcs, a Tőkés László Alapítvány alapító elnöke beszámolt az alapítvány munkájáról. Rámutatott: a 2008-2009-es tanévben is folytatták a határon túli, szegénysorsú magyar diákok támogatását. A Tőkés-díj érmet Györfi Sándor, Magyar Örökség díjas szobrászművész készítette.

Tőkés László, aki részt vett az ünnepi eseményen, bejelentette: néhány héttel ezelőtt kapta meg azokat a szekus dossziékat, melyek az édesanyjával történő konyhai beszélgetéseket rögzítették. A díjazottnak gratulálva hangsúlyozta, neki is felajánlották 1989-ben az „elkőborlás” lehetőségét, de ő a maradás és a helytállás mellett döntött.

A díj alapítói Kisvárdán még a rendszerváltozás előtt, 1989. végén döntöttek úgy, hogy a rendszerváltást követő új feladatok támogatására alapítványt hoznak létre. A díjat Tőkés László református tiszteletsról nevezték el, aki ellenszegült és ellenállt a romániai diktatúrának Temesváron, s akinek védelmet szerettek volna nyújtani az alapítók.

1989 óta a díjat több neves személyiség megkapta, a Tőkés László elnevezett Alapítvány pedig immár húsz esztendeje gazdagítja a határok felett átívelő magyar szellemi-lelki közéletet.

FRIGESY ÁGNES

REFORMÁTUSOK AZ...

FOLYTATÁS A 1. OLDALRÓL

tér és esetenként a közösségi terem egy része is megtelik.

Híveink nagy távolságokat vezetnek ahhoz, hogy templomba jussanak. Van, aki 75 mérföldről jön, ami majd 120 kilométer. A nagy távolságok rányomják bélyegüket a közösségi együttlét minden formájára. Összejöveleket, ünnepségeket, családi alkalmakat, megemlékezéseket csak hétvégén lehet és érdemes szervezni, így megesis, hogy egy-egy hétvégére 3-4 esemény kerül, a legelőrelátóbb programegyeztetések ellenére is.

Gyülekezetünk Los Angeles észak-keleti részén, a San Fernando-völgyben található, mely a város egyik húzó erejű ipari, gazdasági központja. Templomunk nemcsak az istentiszteleti közösségnek ad ott

Tavaly ünnepelték a gyülekezet alapításának ötvenedik évfordulóját. Brad Sherman kongresszusi képviselő (balra) oklevelet és zászlót ad át Jakabffy Zsolt lelkipásztornak

hont, hanem a város kedvelt kulturális, magyar vonatkozású gyülekező helye is. Gyakran szerveznek nálunk – elsősorban magyar ügyeket támogató vacsorákat, bálakat. Sok neves ember fordul meg nálunk: művészek, politikusok, előadók Magyarországról és a világ minden tájáról.

Szolgálatunk lényege azonban mégsem elsősorban ez, hanem az evangélium tiszta hirdetése és lelki otthon teremtése az Istent keresők számára. A világ halálos beteg – lelki értelemben szólva. Magyar családjainkat sem hagyja érintetlenül a válások drasztikus növekedésének hulláma, a különböző szenvedélybetegségek jelenléte a tinédzserek életében, a rohanó, fogyasztói társadalom diktálta állandó megfelelési kényszer, s ennek következménye, a rengeteg elbukott, depressziós ember. Ilyen körülmények között egy gyülekezetnek a feladata elsősorban a megoldás, a Krisztus hirdetése. Mert ez az egyetlen élet-halál kérdés.

Tudatosítanunk kell testvéreinkben, hogy a földi élet nehézségekkel, szenvedésekkel van tele, s ez nem idegen Isten ígéretétől, melyben ott vannak minden kérdésre a válaszok. Meg kell értenünk mindenki, hogy ez az élet mindannyiunk számára véget fog érni. Kinek Nagyváradon, kinek pedig Los Angelesben. De ez nem lesz a vég, hanem a kezdet – mert ez után mindenki számára jön az örök élet: a kérdés csak az, hogy ezt hol fogja tölteni. Jézus elfogadása elsődleges kérdés – Én vagyok az út, az Igazság és az Élet, mondta az Úr, s nála nélkül senki nem mehet az Atyához. Az egyháznak

egyetlen dolga van: ezt hirdetni mindenkinek. Minden más, amit egy egyház végez, lehet szolgálat, lehet misszió, lehet sok minden más – az önként vállalt, vagy szükség adta tevékenység – de ez az egy: Istentől rendelt feladat, melyet végeznie kell.

Vasárnapi istentiszteleteink mellett rendszeresen tartunk bibliaórákat, igememorizáló tanfolyamokat, imacsoportot, csendes napokat, ifjúsági hétvégeket, különböző témában szemináriumokat.

Belmissziós szolgálatunk egyik legnagyobb része a Magyar Iskola keretein belül folyik. Majd negyven gyermek jár ide. Sajnos legtöbbjük szülei nem sokat tudnak Jézusról, s a keresztyén hitről, így jelenleg ők képezik az egyik legnagyobb missziói prioritást. Istennek hála sokan nagyon nyitottak és érdeklődők, s Isten csodálatosan vezeti őket mind mélyebbre a hit útján.

Gyermekeink dicsőítő zenekarba tömörültek, s lendületesen, fiatalosabban vezetnek alkalmanként a magasztalást, a vasárnapi istentiszteletek során.

Mi itt, a messzi távolban megtanultunk hinni az Atya ígéreteinek. Nehézségeinket vele küzdöttük le, eredményeinkért neki adunk hálát. Tudjuk, hiába fáradozik az építő, ha az Úr nem építi a házat nincs növekedés. Szeretnénk hozzá hűségesek maradni, s az Ő szavát még sokáig tisztán hirdetni itt élő magyar testvéreinknek. Ehhez kérjük naponta Isten kegyelmét, s immár a ti imáitokat is.

(Bővebben a gyülekezet életéről, szolgálatáról a www.sfmre.org honlapon.)

ÉLESD

Sebes Körös-menti presbiteri találkozó

Június 21-én, 15 órára volt meghirdetve Élesdre, a Sebes Körös-menti települések presbiteri találkozója. Nagyon sokan eljöttek erre a egyszerű alkalomra, hogy ha bár csak néhány órára is, de mégis együtt lehessenek azok a presbiterek, akik a Sebes Körös-menti településeken szolgálnak a református egyház boldogulásáért. Fugyitól Révig szinte minden település képviseltette magát, ahol meghatározó református közösség él.

Az élesdi egyházközség presbitériuma és nőszövetsége izgatottan készült a fogadásra. Mindennek a legnagyobb rendben kellett lezajlania. Így is történt. Minden elkészült, ami az utazásban megfáradt testet és szellemet felfrissíti kissé, hogy jobban oda tudjanak figyelni az előadásokra. Időben kezdődött a templomban az istentisztelet is, melyen **Csornyák Árpád** generális direktor hirdette Isten ígését. Ezt követően a **Lorántffy Zsuzsanna** református gimnázium diákcsoportjának műsora következett, **Fazakas Ferenc** iskolalelkész és felesége **Eszter** vezetésével. A fellépők Isten dicsőítése mellett a presbiteri feladatokra hívták fel a figyelmet. A diákok még aznap a délelőtti folyamán felléptek az új feketeterdei református templomban is, ott is dicsőítve az Urat, hálát adva a szép templomért.

A műsor után következett **Visky István** pelbárhidai lelkész előadása *A presbiteri oszlop vagy díszlet?* címmel. Az előadó röviden felvázolta, hogy a presbitérium, mint intézmény az öregek tanácsa név alatt egyidős az emberiséggel. Ami különlegessé teszi az egyházon belül az, hogy ezek az emberek Jézus Krisztussal együtt vannak és oszlopként tartják az egyházat. Ezután **Szilágyi Péter** egyházmegyei főgondnok emelkedett szólásra, majd következtek a megjelentek hozzászólásai. Többnyire lel-

készek vették magukhoz a szót, de a presbiterek is szép számban megszólaltak, bemutatván egyházközségüket, vagy éppen azokat a problémákat, nehézségeket, melyekkel szembe kell nézzenek. A konferencia után mindenki átvonult a református kultúrotthonba, ahol egy jóízű vacsora mellett folytatódott a beszélgetés, kötetlenebb formában.

Remélhetőleg a Sebes Körös völgyében élő reformátusok az ilyen találkozóknak köszönhetően jobban együtt fognak tudni működni, Jézus Krisztus segítségével legyőzve mindazon akadályokat, melyek egyházunk előtt tornyosulnak.

LÉTAI ISTVÁN

A Lorántffy Zsuzsanna református gimnázium diákcsoportja ünnepi műsorral szolgált a presbiteri találkozóon

Presbitériumaink kialakulása

A magyar presbiteri szervezet kialakulásának ideje nem a 16., hanem a 17. század. Nagy-Maróczy Balázs kiskomáromi lelkésznek Lorántffy Zsuzsanna fejedelemasszonyhoz írt levele szerint Kanizsai Pálfi János Pápa 1612-ben (más adatok szerint 1617-ben) megszervezte az első pápai presbitériumot. Az 1630-i pápai zsinat a presbitériumok felállítását már kötelezővé tette, s 1650-re egész Dunántúlon elterjedt. Az idevonatkozó egykori okmányok szerint azért választanak presbitereket, hogy „az ecclesiában gonoszul élőknek és botránkoztatóknak intői, ítélői és büntetői lennének, s minden teher és gondviselés az Isten anyaszentegyházában egyedül a lelkészek vállaira ne szállana.” A dunántúli presbitériumok a fejelemzés gyakorlásában és az egyház igazgatásában erőteljesen részt is vettek.

A tiszai és erdélyi reformátusok között már nehezebben terjedt el a presbiteriális rendszer. Itt az angol puritanizmus szellemétől áthatott Tolnai Dali János lelkész harcolt az „új” intézmény meghonosításáért. A szatmárnémeti zsinat (1646) s a zsinat szellemében szerkesztett úgynevezett Geleji Katona kánonok azonban elvetették a presbitériumok felállításának gondolatát. A presbiteri intézményt üdvösnek tartották, sőt Geleji Katona István püspök a kánonok előszavában a következőket mondta: „Mi a

presbyteriumot mind a Krisztus és apostolok parancsolatjokért, mind az sokféle derék hasznaiért az Ecclesiában a mi nemzetünkben is több velünk azon hiten lévő nemzetekként az apostoli rendelkezések formája szerint bevinni egy szívvel s szájjal kívánjuk.” A 99. cikk részletesen körül is írta a presbiterek kötelességeit. Azonban az előjogokat élvező nemesi pártfogók tartottak a közemberek tömeges részvételétől s a fejedelem is ellenezte. Így kimondták, hogy a nép nyomorú és szolgai állapota és képességhiánya, valamint a világi urak ellenzése miatt a presbitériumok felállítása nemcsak nehéznek, hanem teljesen lehetetlennek látszik. Az új kormányzati rend hódító erejének azonban, még ha a nép, egyesek szerint, nem is volt eléggé érett erre a nagy lelki feladatra, nem lehetett ellenállni. Az egyház tagjainak érvényesülését az ellenreformáció korának szelleme lehetővé tette, a felmerült új nehézségek miatt meg égetően szükségessé vált.

Medgyesi Pál, Lorántffy Zsuzsanna udvari papja, a Praxis pietatis klasszikussá vált kegyességi könyv fordítója (1605-1663) a Dialogus című művében külön elmélkedett a presbiteri tiszt szükséges voltáról, sokféle hasznairól és a presbiterek feladatairól, s a Dialogus rövid „summáját” a fejedelemasszony támogatásával Rövid Tanítás a Presbyterium-

ról címen is kiadta (1663). Ebben mondja a következőket: „Az eklézsiában hibás és felszeg presbiterek nélkül, mint az ember keze s lába nélkül. A presbiterek első rendbeli tisztje vigyázni az Isten ekléziájára és istenes jó rendjére, azután magukra a tanítóokra és a hívekre is. A vétkezőket atyafíúi szeretettel intsek, a betegket meglátogassák, vigasztalják, a tévelygőket az igaz valláshoz édesgessék.” A század végére sok gyülekezetben meg is alakultak a presbitériumok, s hathatósan szolgálták a tan és keresztyén erkölcs tisztaságát. Elkerülhetetlenül megkívánta azonban ezt az ellenreformáció és üldözések által teremtett új helyzet is. Nevezetesen míg a nemesség és polgárság még az államhatalommal is szembeáll az egyház jogainak, érdekeinek, szabadságának és függetlenségének megvédelmezésére, például békekötések alkalmával, addig a jezsuiták a hatalom és méltóság ígéretével, vagy legmagasabb helyről jövő nyelvi erőszak segítségével sok fúurat áthódítottak a római egyházba. Ha a gyülekezetet már nem kényszeríthették kitérésre, a nyáj patrónus nélkül maradt. A megtántorodott főúri pártfogó helyére lassan a presbitériumok köznemes, polgár és zsellér népe lépett és felvette a gyülekezet sokféle gondját. A második nagy harcot, a nyílt és burkolt üldözések küzdelmét ők vívták meg a lelkészekkel együtt és mentették meg az egyházat a nemzet és jövődjé számára.

(Forrás: Presbiter)

OLVASÓLÁMPA

Protestáns harangbongás

Harangbongás címmel jelent meg antológia protestáns újságírók műveiből – tematikai és műfaji kötöttségek nélkül. Esszék, jegyzetek, interjúk, riportok, publicisztikák kavalkádja került egyetlen kötetbe. Hogy mindez harangbongásra emlékezteti az olvasót, nem pedig kakofonikus macskazene, annak egyetlen oka van: az írások a bibliai értékrendben gyökereznek.

Valóban van itt minden, mint egy jó vásárban. Az érzelmes, lírai hangú meditációtól az enyhén szarkasztikus publicisztikán át a tudományos igényű elemzésig minden megtalálható egyetlen kötetben.

A lírai hangvételű művek közül érdemes kiemelni Szommer Hajnalka és Weisz Jenő írását. Ez utóbbi szerző 1956-ban kényszerült elhagyni az országot, és idegenben töltött első karácsonyi készülődését osztja meg velünk. Szommer Hajnalka Harangbongás című, irodalmi igényrel megírt munkája pedig a kötet talán legjobb darabja, és „véletlenül” még arra is alkalmas, hogy az egész gyűjtemény címét adja. A nagybörzsönyi öreg harang sejtelmes kongása réges-régi történeteket mesél a Gyermekről a didergő kismadaraknak...

Bővelkedik a könyv kiváló stílusérzékkel megírt portrékban is: olvashatunk például arról, hogy hajdanán egy egész bizottság ügyködött azon, hogy megfelelő feleséget keressen Kálvinnak, összefüggés teremtdök a jeruzsálemi templom és a római Colosseum kövei között, és szerzőink megemlékeznek például Ravasz Lászlóról, Karácsony Sándorról és Ingmar Bergmanról is.

A könyv lapjain – hol szerzőként, hol interjúalanyként – felbukkannak a protestáns egyházak jelenlegi püspökei is. Szommer Tamás az egyházi vezetők közszereplővé nyilvánítása kapcsán mereng el: a tisztelt bírárság ezen döntésével azt is kinyilvánította, hogy a vallás bizony köztűgy, és az egyházak szabadon hozzászólhatnak a közügyekhez. Gáncs Péter pedig a fundamentaliz-

A könyv a nagyváradi Illyés könyvesboltban is kapható

beszélgetett arról, hogy mekkora problémát jelent a társadalom kiskorúsítása.

Személyes kedvenceimből csak kettőt emelek ki. Koczor Tamás Tomedli című „egypercese” üdítően friss stílusával emelkedik ki az írások közül.

A másik kedvencem Fábián Tibor elmelkedése arról, mi történt akkor, amikor Gugyerák vett egy zászlót. „Egyesek azt mondták Gugyeráknak, hogy ő egy szemzedett nacionalista. Kerek perec. Gugyerák meg nem győzött hümmögni, hogy nem oda Buda, hiszen ez egy egyszerű kis nemzeti zászló. Nem üt, nem rúg, nem harap, nem szennyez be, de még csak nem is öl. Lobog.” A főszereplő hiába erősködött, ismerőseit nem tudta meggyőzni arról, hogy a szoba sarkában elhelyezett zászló otthonát nem változtatta szélsőséges bűnbarlanggá.

A Szabó György és Dávid könyvészeti műhelyéből kikerült, igényes kivitelű könyvet olvasószerkesztőként Huszár Mariann jegyzi.

JÁNOSI VALÉRIA

(Harangbongás – Protestáns tollforgatók antológiája. Protestáns Újságírók Szövetsége, 2008 Budapest)

PÁLYÁZATHIRDETÉS - KISKOLCS. A Szatmári Református Egyházmegyébe kebelezt Kiskolcsi Református Egyházközség pályázatot hirdet az eltávozás útján megüresedett lelkeszi állás betöltésére. Az egyházközség lélekszáma 300, a fizetési besorolás szerinti javadalmat biztosítja. A pályázáshoz szükséges, a Kánon által előírt iratsomót a Szatmári Református Egyházmegye Esperesi Hivatalába kérjük eljuttatni, jelen pályázati felhívás megjelenté utáni egy hónapon belül, ahol részletes információkkal is szolgálunk. Címünk: Protropopiatul Reformat Satu Mare, 440114, P-ta Păcii nr. 4. Telefon: 0261-711816.

A világ legöregebb könyve

A kairói Kopt Múzeumban mutatják be azt az 1600 éves keresztényen zsolttároskönyvet, amely az emberiség eddig ismert legrégebbi könyve. Még 1984-ben találták a régészek Benn Suf mellett egy sírban, egy 12 éves kislány feje alatt. Nyolc évig tanulmányozták és restaurálták ezt az egyedülálló leletet.

A kisméretű, fával borított könyv ötszáz kézzel írt oldalt tartalmaz. Ezen belül a lapokat 31 csoportba kötötték. Az értékes lelet meglepően jó állapotban került elő, amikor megtalálták, lapjai még teljesen épek voltak. Jelentőségét még az is fokozza, hogy ez az első könyv, amit kopt sírban találtak. Az egész temetőben ez volt az egyetlen tárgyi lelet, hiszen a keresztényen halottak

FIRKA

Adorjáni László rajza

TOLLVONÁS

Hitünk hűsége

„Ha valaki azt mondja, hogy szereti az Istent és felebarátját gyűlöli az hazug” János evangéliuma.

Egyik vasárnapi istentiszteleten a mintegy kétezres gyülekezet megdöbbenve látja, amint belép a templomba két talpig feketébe öltözött ember gépfegyverrel a kezükben. Az egyik ezt kiáltja: „Aki Krisztusért hajlandó vállalni egy golyót, az maradjon a helyén.”

A kórus nyomban elmenekül, a diakónusok és a gyülekezet nagy része is elrohan. A kétezerből mindössze húsz személy marad a helyén. A férfi aki az előbb beszélt, leveszi csuklyát, ránéz a lelkesre, és ezt mondja: Rendben van Atyám, most már elkezdheti a szolgálatot, megszabadult a képmutatóktól. Megfordul és kísétél a templomból.

Vicces, milyen könnyű levegőnek nézni Istent, és csodálkozni, hogy a világ pokollá válik. Vicces, hogy elhiszünk mindent, amit az újságok írnak, de megkérdőjelezzük, amit a Biblia mond. Vicces, hogy mindenki úgy akar a mennybe menni, hogy nem kell semmit himmie, gondolnia, vagy cselekednie a Biblia szerint. Vicces ahogy sokan azt mondják: „én hiszek az Istentben”, és mégis a Sátánt követik. Vicces, hogy valaki mennyire szent tűzzel ég vasárnap, és mennyire láthatatlan keresztényen a hét többi napján. Vicces ahogy a vulgáritás, a durva, sikamlós és obszcén szövegek szabadon terjednek, de a Jézusról szóló nyilvános beszélgetéseket elnyomják az iskolában, a munkahelyeken...

Az igazság az, hogy azt kapjuk amit érdemlünk. Amit nem érdemlünk meg és megkapjuk az kegyelem.

Vicces, nemde? Vicces vagy ijesztő? Elgondolkodtató!

ZSIGMOND SÁNDOR, Sepsiköröspatak

(A szerző tanár, mérnök)

BÁNYAI LÁSZLÓ

A KIRÁLYHÁGOMELLÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET IV. KÁNTORKÉPZŐ TANFOLYAMA. Örömmel értesítjük mindazokat, akiknek szívügye a református gyülekezeti éneklés, az egyházzene és a Magyar Református Énekeskönyv ügye, hogy idén is megszervezzük a Kántorképző Tanfolyamot. A tanfolyam időpontja: **2009. augusztus 31. – szeptember 12.** Helyszín: a Partiumi Keresztény Egyetem Zenetanszéke, az Arany János Kollégium valamint a Nagyvárad-Ujvárosi református templom. Részvételi díj: 400 lej (szállás, étkezés és tandíj). A részvételi díjat érkezéskor kell befizetni az egyházkerület gazdasági hivatalában. Jelentkezési határidő: **2009. augusztus 15.** Jelentkezni lehet postán vagy e-mailben. Cím: Eparhia Reformată, Str. Jean Calvin nr. 1, 410210 Oradea. E-mail: o.otilia@yahoo.com. A jelentkezési lap letölthető az egyházkerület honlapjáról.

Nagyvárad, 2009. június 25. **Orosz Otília Valéria**, a Kántorképző Tanfolyam főszervezője.

EGYHÁZMEGYEI LELKÉSZÉRTEKEZLET ÚJSZENTESEN. A Temesvári Egyházmegye második negyedévi lelkészértekezletére került sor június 9-én Újszentesen. **Fazakas Csaba** esperes kezdeményezésére tavaly már volt családos lelkész találkozó az egyházmegyében, az idei immár sorban a harmadik. A találkozó kellemes hangulatú nagymértékben meghatározta a környezetet, a házigazda **Szűcs András Ottó** által gondozott és évről évre szebbé varázsolt kert. Az értekezlet témája a gazdasági válság volt. Felmerült az a kérdés, hogy hogyan érinti az egyes egyháztagokat a válság, hogyan hat ez a gyülekezeti életre, illetve, hogy mit tehet az egyház, a lelkipásztor ebben a helyzetben. Hangsúlyozták azt is, hogy a jelen gazdasági válság csupán következménye egy mély erkölcsi válságnak, mely az egész világon tapasztalható. Az egyháznak abban kell segítenie, hogy a válságban levő egyén, társadalom számára utat mutasson.

Az együttlételet záró ebédén búcsúzott a lelkési kar **Molnár Ferencné** egyházmegyei titkárnőtől, akinek ajándékkal és egy különleges virágkompozícióval köszönték meg többéves munkáját. Helyét **Jenei Csaba** titkár vette át.

Bebizonyosodott ismét, hogy hasznos és szükséges az ilyen jellegű találkozás, hogy a hivatalos gyűlések és megbeszélések mellett legyen alkalom a családi együttlételekre is.

M. B. J.

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS. Idén a temesvári események húszéves évfordulójához érkezünk. 1989 után felnőtt egy új nemzedék, akiknek már történelem mindaz, ami húsz évvel ezelőtt történt. A Magyar Ifjúsági Tanács (MIT) és az Erdélyi Magyar Ifjak (EMI) pályázatot hirdet azon fiatalok számára, akik 1989 után születtek. Pályázni az alábbi három kiírás szerint lehet:

1. Temesvárról Európába – esszépályázat az 1989-es események húszéves évfordulójára. Honnan indultunk és hol tartunk most, húsz évvel a romániai forradalom után?

2. Az én kommunizmusom. Húsz évvel a kommunizmus bukása után még mindig nem sikerült azonosítani és feltárni azokat a bűnöket, amelyet az „átkosban” követtek el sokak ellen. Az ügynökkérdés kapcsán elsősorban a politikusok vagy más közéleti személyek körüli leplezések tarthatnak számot az érdeklődésre, pedig a kommunizmus a „kisemberek nyomorúságára” épült.

A fenti két kiírásra pályázni lehet: bármilyen írásművel, visszaemlékezéssel, dokumentummal, fotóval, archív felvételekkel, hanganyaggal, amely elősegíti a megtisztító emlékezést, egyben mementó is: soha többet!

Külön kategóriát képezne az ún. „oral history” műfaja: kiemelten kezelnénk azon interjúkat, melyeket a pályázó fiatalok idősebb rokonaikkal, ismerőseikkel készítenek, és amelyekben közelmúltunk hétköznapijaira derítenének fényt.

3. Ábel Európában – Azért vagyunk Európában, hogy otthon legyünk benne. A kortárs művészetek – irodalom, film, multimédia, plakát, fotomontázs, karikatúra, rajz stb. – eszköztárának szabad felhasználásával a fenti parafrázisra várunk alkotásokat.

A pályázat nyertesei kiírásonként pénzt jutalomban is részesülnek: I. díj: 300 euró, II. díj: 200 euró, III. díj: 100 euró.

A fentiekben meghirdetett pályázatok fővédnöke Tökés László egykori temesvári lelkipásztor, a forradalmi szikra kipattintója. A jól sikerült pályaművek kiállítási, bemutatói lehetőséget kapnak a Tökés László püspök, európai parlamenti képviselő által meghirdetett forradalmi emlékvérendezvényein. A legjobb alkotások szerzői egy brüsszeli látogatáson vehetnek részt, valamint ingyenes részvételi lehetőséget biztosítunk a 20. Bálványosi Szabadegyetemen (2009. július 14-19.), illetve az V. EMI-táborban Gyergyószentmiklóson (2009. augusztus 5-9.).

Pályázni folyamatosan lehet **2009. október 1-ig**; a legjobb munkákat közönség-

vázásra bocsátjuk a www.tokeslaszlo.ro, a www.mit.com.ro, a www.magyarifjak.org honlapokon. Eredményhirdetés: 2009. december 15-én. A pályázatot az alábbi postai vagy elektronikus címre kérjük elküldeni, ugyanitt további részletekről is érdeklődhét: Péter Emőke Katalin, Magyar Ifjúsági Tanács, 400110 Kolozsvár, Wesselényi Miklós / Reg. Ferdinand u. 13/8 vagy mit@mit.com.ro, erdely_mit@yahoo.com, tel.: 0040-264-590718. Korpos Dalma, Erdélyi Magyar Ifjak, tel.: 0040-743-030628, emi@magyarifjak.org.

FÉLÉV ALATT HÚSZEZER OLVASÓ. SIKERES A HARANGSZÓ INTERNETES KIADÁSA.

Megszokhatták kedves olvasóink, hogy időnként szerkesztői megjegyzésben reagálunk a lapunkat érintő eseményekre. Így történik ez most is: június 22-én – alig hat hónappal internetes kiadásunk létrejötte után, húszezredik olvasónkat is regisztrálta a számláló. Szolgáltatunk fokmérője ez, amikor hálaadással szívünkben szusszanunk az elvégzett munkát kiértékelve, jövődó terveinket körvonalazva – mindezt Urunk kezébe téve. A világháló lehetőségeivel élve internetes kiadásunkat a „világfalu” számtalan országában olvassák. Romániát és Magyarországot követve Szlovákia, Németország, Ausztria, Egyesült Államok, Kanada, Hollandia, Szerbia és az Egyesült Királyság az első tíz sorrendje. Köszönjük olvasóink hűségét, figyelmét, médiapartnereink támogatását. Isten segédelmével és az Ő dicsőségére igyekszünk ezután is friss és érdekes református újságot szerkeszteni - az interneten is. (A szerk.)

1900 előtti
Könyvek
kéziratok, térképek
Vétele

KÖZPONTI ANTIKVÁRIUM
1053 Budapest, Múzeum krt. 13-15.
Telefon: (00 36) 1 483 13 34
e-mail: info@kozpontiantikvarium.hu

Házhoz megyünk!

Harangszó

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület Gyülekezeti Lapja
ISSN 1221 - 0323
Megjelenik kéthetente. Ára 1,20 lej.

Felelős szerkesztő: Fábán Tibor. Olvasószerkesztő: Babes Arday Erika. Tördelőszerkesztő: Kraftsikné Petriko Ildikó. Kúlmunkatársak: Antal Attila, Balázsné Kiss Csilla, dr. Csohány János, Orbán Levente, Tóth Zsigmond. Szerkesztőség és levélcím: Harangszó, 410001, Oradea, str. Moscovei nr. 14. Tel.: 0259/434-664; 416-067. E-mail: harangszo@yahoo.com. Honlap: www.kiralyhagomellek.ro, <http://harangszo.blogspot.com>
A terjesztés a lelkési hivatalokon keresztül történik. A lapban megjelent cikkek nem feltétlenül a szerkesztőség álláspontját tükrözik. Kéziratot nem őrizzük meg és nem küldünk vissza.
Készült a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Szenci Kertész Ábrahám nyomdájában. Felelős vezető: Wagner Erik.